film 73

SAYI : 37
KASIM

50. YIL GÖSTERİLERİ

cebinizde daima OPON bulundurunuz...

OPON,
baş, diş, sinir, romatizma, lumbago, siyatik ve soğuk algınlığından ileri gelen ağrıları keser
OPON,
günde 6 tablet alınabilir

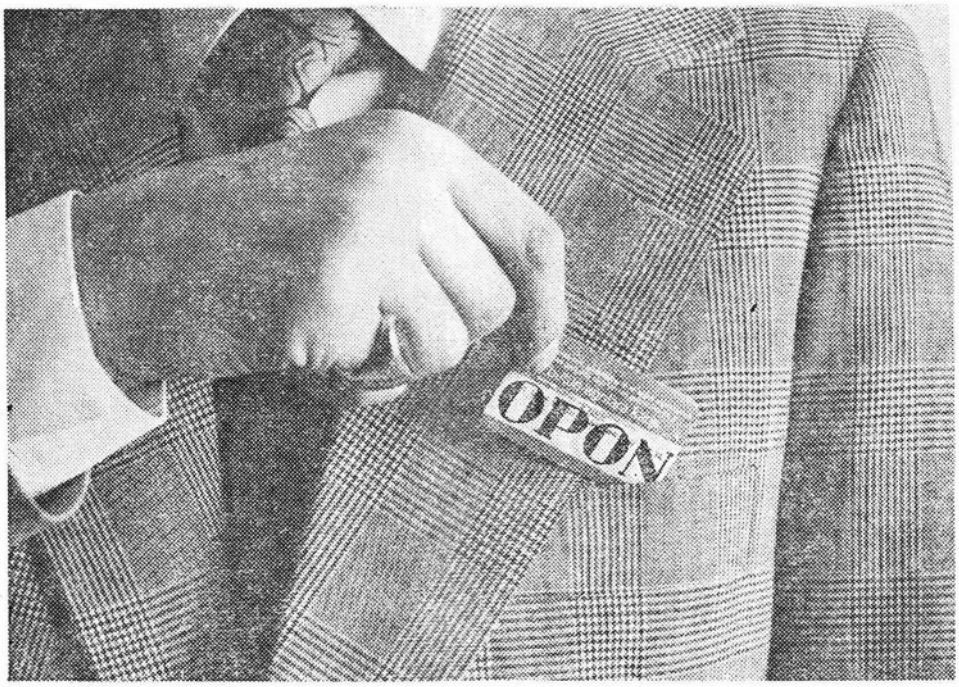

Kapak Düzeni : Erkal Yavi

Ön Kapak : BİR MİLLET UYANIYOR / M. ERTUĞRUL

FİLİM 73 / Türk Sinematek Derneği'nin yayın organı olarak ayda bir yayınlanır / Sahibi Türk Sinematek Derneği adına Onat Kutlar / Yazı İşleri sorumlusu : Ömer Pekmez / Bu sayıyı hazırlayan : Aydın Sayman / Dergide yayımlanan yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir, dergiyi bağlamaz / Yönetim Yeri : Türk Sinematek Derneği, Sıraselviler Caddesi, No. 65 Beyoğlu, İstanbul / Tel : 49 87 43 / P. K. 307 Beyoğlu / Dizgi, baskı, cilt : FONO tesisleri / Baskı tarihi 3-11-1973

SAYI : 37 3 LİRA

SİNEMATEK'TE KASIM PROGRAMI VE 50. YIL

Sinematek'in kasım 1973 programının ağırlığı, üç değişik nedenden ötürü Türk sinema sanatının ürünlerinde toplanıyor. Bilindiği gibi, Sinematek, üç yıldanberi, Adana Altın Koza Filim Şenliği'ne katılan ve ilk elemeyi geçen on filmi, şenlikten hemen sonra üyelerine sunmayı bir gelenek haline gtirmiştir. Böylce sinemaseverler bir yandan henüz vizyona girmeyen, yılın ilginç Türk filimlerini izlemek olanağını buluyorlar, bir yandan da Adana'daki jüri'nin ödüllendirdiği ve ödül vermediği filimleri bir arada yeniden görerek bir çeşit «son değerlendirme» yapıyorlar. Bu yıl Altın Koza Şenliği'ne katılan filimler arasında geçen yıl vizyon yapmış Cemo, Gelin, Dönüş, Canım Kardeşim, Utanç Fatma Bacı gibi filimlerin yanısıra Ağrı Dağının Gazabı, Mahpus, İblis, Toprak Ana gibi henüz vizyon yapmamış ya da vizyonunu tamamlamamış filimler de bulunmaktadır.

İkinci neden, gene Sinematek'in bir geleneği ile ilgili. Bildiğiniz gibi Sinematek her yıl 10 Kasım'da Mustafa Kemal'i anma törenlerine, kendi salonlarında gösterdiği ve büyük kurtarıcımızın yaşantısını yansıtan filimlerle katılır. Bu yıl da biri 10 kasım, ikincisi ise 13 kasım tarihlerinden sunacağı iki Atatürk filmi var Sinematek'in programında. Bu iki filimden özellikle Kunt Tulgar'ın derlediği kurgu filminin iki önemli özelliği var: Birincisi filimde yer alan hemen hepsi ilk snemacımız Fuat Uzkınay tarafından çeklmiş bulunan 1914-1923 arası belgesel filimler. İkincisi ise bugüne kadar hemen hiç bir kurgu filminde rastlamadığımız, bazı yeni belge filmi parçaları. Bu filimlerin, birer kurgu filmi olarak değeri tartışılsa bile, içlerinde yer alan eski filimlerin sinema tarihimiz bakımından değeri, ölçülemiyecek kadar büyüktür.

Üçüncü neden ise Ekim - Kasım 1973 aylarının hem sinemamız hem de ülkemiz açısından iki önemli yıldönümünü bir araya getirişidir. 14 Kasım, ilk Türk filminin Fuat Uzkınay tarafından çekilişinin, dolayısıyla Türk Sinemasının başlangıcının yıldönümü olduğu gibi, 1973 yılı da Cumhuriyetimizin ellinci yılıdır. Bu nedenle, Sinematek, kasım ayında Türk sinemasının cumhuriyet dönemi filimleri arasından her biri birer dönüm noktası sayılabllecek filimlerini bir araya getiren bir dizi sunmaktadır. Bir Millet Uyanıyor, Şehvet Kurbanı, Taş Parçası, Susuz Yaz, Hudutların Kanunu, Ağıt gibi filimlerin yer aldığı bu dizi aynı zamanda sinemamızın atmış yıla yaklaşan geçmişini de yeniden değerlendirmemize fırsat verecektir.

Gene kasım ayının programı hem Türk sinemasında önemli yer tutan dublaj konusuna yeni eğilmemize, geçmişin Adalet Cimcoz, Ferdi Tayfur v. gibi ünlü dublaççılarını anmamıza hem de Ziya Metin gibi yirmi yılını dublaja vermiş bir sinema sanatçısının bu konuyu inceleyen bir konferansını izlememize olanak getirmektedir. Yıllar önce Türkçe sözlendirilmiş olan ve kasım programında yer alan yabancı filimler, ayrıca sinema tarihi ve geçmişe değgin anılarımız yönünden önem taşımaktadır. Emil Jannings ve Marlene Dietrich'in canlandırdıkları unutulmaz Mavi Melek, Charles Boyer ve Claudette Colbert'in Litvak'la birlikte yarattıkları Mayerling Faciası ve Diriliş, sadece o yılları hatırlayanlar için değil, gençler için de bir fırsat olacaktır.

Sinematek'in kasım ayı programında Türk sineması dışında önemli mdern filimler yer alıyor. Bunların başında, Kubrick'in ünlü 2001 A Space Odyssey'i ile birlikte Science Fiction türünün başeseri sayılan Tarkovski'nin «SOLARIS»i gelmekte. Gelecek zaman, uzak ve insan sorunlarını hem derinlemesine hem de son derece çarpıcı görüntülerle ele alan filim ayın sinema olayı olacak. Kasım programının ikinci önemli eseri, yaptığı her filim insan gerçeğini yeni ve ilerici bir çizgide ele alan Schlönderff'un filmi: SAMAN ATEŞİ. Schlönderff'un MICHAEL KOHLHAAS, YOKSUL KOMBACH HALKI gibi filimlerini hatırlayanlar bu yeni filmini de ilgiyle izleyecekler. Sinematek'in kasım programında üç ilk gösteri filmi de yer alıyor: ADVENTURERS, THE DOLLARS, NIGHT VISITOR...

ELLİNCİ YILDA TÜRK SİNEMASI

Bir ülkenin sinemasının, o ülkenin zaman içinde gösterdiği gelişmenin doğrultusu ve niteliklerine göre değişmeler gösterdiği çeşitli örneklerle kesinleşmiş bir olgudur. Yalnızca sosyalist ülke sinemalarının gösterdikleri gelişme bunu en açık biçimde kanıtlayabilir. Ellinci yılına giren Türkiye Cumhuriyeti'nin sinema sanatında gösterdiği gelişmeyi değerlendirdikten ne yazık ki daha önceki dönemlerle olan karşılaştırmasını yapamıyoruz. Çünkü ilk Türk filminin çekildiği yıl olan 1914'ten, 1923 yılına kadar geçen dönem belgesel filimler ve haber filimlerinden başka pek az denemenin yapıldığı bir dönemdi. Bunu da göz önüne alarak diyebiliriz ki; Türk Sineması için Cumhuriyet öncesi - Cumhuriyet sonrası diye bir ayrım yoktur. Türk Sinemasının Cumhuriyet döneminin elli yılı içinde gösterdiği gelişmenin ise önemli bir nitelik sıçraması yapmadan, ama sınırlı da olsa ulusal - ve elbette ki gerçekçi ve dürüst - bir sinemanın kurulması için hem düşünsel planda, hem de pratikte bir takım çalışmalar yapılmıştır. Günümüzde, yani ellinci yılda Türk sinemasının nerede olduğunu saptamadan önce geçmişin kısa bir dökümünü yapalım :

İlk yıllarında devletin sinemaya ilgi gösterdiği, ama bu ilginin sinema yapımı ile Türk sinema seyircisi arasında daha sağlıklı bir ilişki kurmak şeklinde değil, daha çok bir araç olarak devletin yararına sunulmayla ilgili idi. Bu nedenle, pek de geç olmayan bir tarihte 1915'de «Merkez Ordu Sinema Dairesi» kuruldu. Kısa adıyla «MOSD» denilen bu kurum savaş dönemi içinde haber ve belge filimleriyle üzerine düşen görevi yapmaya çalıştı. 1917'de «Müdafaa-i Milliye Cemiyeti»nin kurduğu sinamacılık kolu da haber filimleri yapmaya başladı. 1919'da her iki kurumun araçları «Malûl Gaziler Cemiyeti - MGC'ye aktarıldı. Uzkınay'ın yapımcı ve alıcı yönetmeni olduğu bu kurum da, daha sonra 1923'-te araçlarını orduya devrederek, sinema çalışmalarına son verdi. Bu arada ilk özel yapımevleri kurulmuş ve konulu, uzun filimler çekilmeye başlanmıştı. Sedat Simavi, Şadi Karagözoğlu ve Muhsin Ertuğrul bu dönemde filimler yaptılar. Muhsin Ertuhrul daha sonra, Nijat Özön'ün yaptığı dönemlere göre 1922' den 1953'e kadar süren filim yönetmenliği sırasında, özellikle 1939'a kadarki dönemde yani «Tiyatrocular Dönemi»nde başrolü oynamıştır. Bu dönem, oyun stilinden, ışıklandırmasından sahne düzenine kadar tiyatro etkisini taşıyan ve doğal olarak, hiç olmazsa bir anlatım geleneği kurulabilmesi açısından bile sinemaya yararı olmayan bir dönem oldu. Yine Özön'ün yaptığı ayrımlamaya göre 1933-1950 yıllarında tiyatrocuların etkisini az da olsa yitirdiği; buna karşılık Şadan Kamil, Şakir Sırmalı, Aydın G. Arakon, Orhan Murat Arıburnu gibi yönetmenlerin eski döneme göre başarılı sayılacak yapıtlar verdiği görüldü. «Geçiş Çağı» olarak adlandırılan bu dönemde ilk önemli olay oldu. Bunların birincisi sansür nizamnamesinin çıkarılması 1939) öteki de yerli filimlerden alınan belediye eğlence resminin indirilmesidir. Birincisi bugüne kadar süren ve gittikçe daha sertleşen, katılaşan ve sonunda, renkli filim yapımının siyahbeyaz filim yapımının yerini alması ile hem gerçekçi denemelerin yapılmasını, hem de sinemamızın teknik ve üslûp olarak yenilenmesini önledi. İkincisiyse; filim yapımının ülke ihtiyacından çok daha fazla yapılması ve sinemanın seyirci açısından tümüyle tersine işleyen bir rekabet anlayışını doğurmuştur.

1950 yılından sonra ise tiyatrocuların etkisi artık azalmış, daha doğrusu getirdikleri gelenekler gizli bir biçimde devam etmiş, bununla beraber doğrudan doğruya sinemaya geçen bir yönetmenler kuşağı ortaya çıkmıştır. Bizce kendi yetenekleriyle yeni birşeyler deneyenler dışında, yönetmenlerin çoğunluğu tiyatrocuların döneminden kalan alışkanlıkları pek az değişiklikle sürdürmeye devam etmişlerdir.

1950'den bu yana Türk sineması genel çizgisi itibarıyla istenileri başarıya tam ulaşmamışsa da ulusal, gerçekçi bir sinema yaratma amacına dönük bireysel çabalar her zaman görülmüştür. Başlarda Lütfi Akad'ın daha sonra Metin Erksan, Atıf Yılmaz, Osman Seden, Memduh Ün, Halit Refiğ, Nevzat Pesen, Ertem Göreç, Fevzi Tuna ve son olarak da Yılmaz Güney'in yapıtları arasında bu gerçekçilik anlayışı görüldü.

Saydığımız yönetmenlerden Halit Refiğ ve Metin Erksan 27 Mayıs'ın getirdiği durumun etkisi kaybolup, sinema düzeninin kıskaçları

sıkışınca sinema alanındaki varlıklarını sürdüren filimlerinde eskisi kadar gerçekçi olamadılar. Daha çok geleneksel değerlere özlem duyan, onları yücelten filimler yaptılar. Atıf Yılmaz sinema düzeninin isterlerine uygun, ama başarılı estetik nitelikler taşıyan filimlerle ününü sürdürdü. Lütfi Akad «Kızılırmak - Karakoyun», «Hudutların Kanunu» filimleriyle en üst düzeye varan gerçekçi filimlerini, 1970'lerde «Irmak», «Gelin» gibi filimlerle sürdürmeye devam etti. Ötekiler içinde 1969 yılında yönetmenliğe başlayan Yılmaz Güney dışında tümü, bir iki ilginç yapıt verdikten sonra sinema düzeninin genel düzeyinde, önemsiz filimlere imza atmaya başladılar.

Uzun ve başarılı bir oyunculuk dönemi sonucu büyük bir üne sahip olan Güney ise senaryolarını da kendi yazdığı filimlerle yönetmenliğe başladı. «Seyyit Han» ve «Aç Kurtlar»dan sonra «Umut» filmiyle asıl söylemek istediklerine yönelerek, «Ağıt», «Acı», «Umutsuzlar» ve «Baba» gibi ürünleriyle geniş bir seyirci kitlesiyle diyalog kurma olanağını buldu. Böylece Güney asıl başarısını, özgün anlatımının yanı sıra, alışılmışın dışında filimleri geniş seyirciye ulaştırarak pekiştirdi.

Sonuç olarak, cumhuriyetin ellinci yılında, Türk Sinemasının bir kaç yönetmenin dürüst ve ayakları yere basan ürünleriyle toplumumuzun sorularını yansıtma çabası içinde olduğunu söyleyebiliriz.

ELLİNCİ YIL DOLAYISIYLA GÖSTERİLECEK ÖRNEKLER

BİR MİLLET UYANIYOR

Yönetmen: Muhsin Ertuğrul. Yönetmen yardımcısı: Kemal Çakuş, senaryo: Nizamettin Nazif Tepedelenlioğlu. Görüntü yönetmeni: Cezmi Ar. Kurgu: M. Ertuğrul, İclal Ar. Oynayanlar: Ercement B. Lav, Emel Rıza, Emin Beliğ, Naşit Özcan, Ferdi Tayfur, Mahmut Moralı, Atıf Kaptan, Said Köknar, Hadi Hün, Muammer Gözalan. Yapım yılı: 1932

«Film Muhsin Ertuğrul'un bir tutkusunun sonucudur. «Ateşten Gömlek»te ve «Ankara Postası»nda onu doyuramamış olan millî mücadelenin, kahramanı millet olan bir filimde verilmesi tutkusu... Bunda belli bir dereceye kadar da başarı sağlamıştır.

Bu bakımdan Muhsin Ertuğrul'un ne kadar verebilmişse, kendisini o kadar bu filme vermiş olduğu söylenebilir. Şüphesiz ki bir iyiniyet gösterisidir.

Ancak senaryonun kısa zamanda ve ayrıntılı olarak yazılmış olması yüzünden çok büyük tutarsızlıklara düşüldüğünden filmin sinemasal değeri oldukça zedelenmiştir. Buna mukabil, filmde, şehir tiyatrosunun dışında, hariçten de oyuncu kullanılmış olması bir yenilik getirmiş; özellikle gerçekten grafik değeri olan ve iyi kurgulanmış sahneler filmin değerini artırmıştır. Bazen yakın plandan ve ayrıntılı plandan gerçekleştirilmiş çekimler de filmin olumlu yönlerindendir.

Denilebilir ki M. Ertuğrul bu filimde Rusya'da gördüklerini kısmen gerçekleştirebilmiş gibidir. Bu yüzden film, onun filmolojisinde anılmaya değer üç filmden birini teşkil etmiştir.» (Alim Şerif Onaran)

ŞEHVET KURBANI

Yönetmen: Muhsin Ertuğrul. Senaryo: Mümtaz Osman (Nazım Hikmet Ran) (Viktor Fleming'in bir filminden). Görüntü yönetmeni: Cezmi Ar. Kurgu: Muhsin Ertuğrul: Jenerik: Suavi. Oynayanlar: M. Ertuğrul, Cahide Sonku, Necla Sertel, Nuri Işılay, Süavi Tedü, Gülseren Sadak, Nevin Akkaya, Said Köknar, Ferdi Tayfur. Yapım yılı: 1940

«Filmin konusu 1927 yılında Victor Fleming tarafından yönetilen Emil Jannings'in başrolünü oynadığı «The way of all Flesh» filminden alınmıştır. (...) Gerçekten filmin bizde Emil Jannings'in diğer iki filmi, «Mavi Melek»ten veya «Babaların Günahı»ndan alındığını çok kimseler söylemektedir. Özellikle «Mavi Melek», konusu ile, «Şehvet Kurbanı» nı yer yer andırmaktadır.

Filmin en önemli kusuru, tüm oyuncuların tiyatromsu oyunları idi. Ertuğrul'a büyük bir bağlılıkla en küçük figüran rolünü seve seve kabul eden ve oynayan bu oyuncular, küçük rolleri içinde bile rol kesme hevesine düşüyor; gülünç ve teatral oluyorlardı.»

TAŞ PARÇASI

Yönetmen: Faruk Kenç. Senaryo: F. Kenç (Reşat Nuri Güntekin'in aynı adlı oyunundan).

Görüntü yönetmeni: Necati Tözüm. Oynayanlar: Nevzat Okçugul, Suavi Tedü, Nebahat Balta, Seniye Baran. Yapım yılı: 1939

SUSUZ YAZ

Yönetmen Metin Erksan. Senaryo: Metin Erksan, İsmet Soydan, Kemal İnci (Necati Cumalı'nın aynı adlı hikâyesinden). Görüntü yönetmeni: Ali Uğur. Oynayanlar: Hülya Koçyiğit, Ulvi Doğan, Erol Taş, Hakkı Haktan, Yavuz Yalınkılıç. Yapım yılı: 1963. 1964 yılında Berlin film festivalinde büyük ödülü kazanmıştır.

«Berlin Film Festivalinde Altın Ayı (Büyük ödül) kazanan Susuz Yaz'da Erksan bir kez daha köy gerçeğine dönmekteydi. Ne var ki bu filimin, Berlin Festivalindeki beklenmedik başarısının sinemamıza da Erksan'a da yararından çok zararı dokundu. Sinemamız olayı yanlış değerlendirip kendine boş ve gülünç övünme payı çıkarırken, Erksan da ondan sonraki çalışmalarında hep bir **Susuz Yaz** kompleksinin ağırlığını üzerinde hissetti.» (Nijat Özön)

HUDUTLARIN KANUNU

Yönetmen: Lütfi Ömer Akad. Senaryo: L. Akad, Y. Güney. Oyuncular: Yılmaz Güney, Pervin Par, Erol Taş. Yapım yılı: 1966

L. Akad: Belli bir zamandan beri birkaç arkadav memleket meseleleri ile ilgili filim yapmayı düşündük: Bundan önce bu yolda denemeler yaptık. Bunu da kendim ilk filmim olarak kabul ediyorum. Önceden düşünülmüş, tasarlanmış bir şey bu çalışma.

L. A.: Filmin müziği ham folklor malzemesidir. Filmi seslendirirken bir nevi aranjmana tabi tuttuk. Gene de oldukça ham bir folklor malzemesini olduğu gibi kullanıyoruz. Müziği bilhassa ben yaptım. Beyaz Mendil filmine kadar folklor müziğini ton olarak kullanmıştım. Bu benim ikinci denememdir.

L. A.: Bir halk sinemasına varmak, bir entellekt sinemasına değil. Sinemayı batıdan aldık. Sinemaya başlarken hemen hemen geleneksiz, ustasız başladık. İster istemez başımızda bir batı sineması vardı. Hem muhteva hem de biçim bakımından. İlk filmim belki ondan sonra yaptıklarım kadar batı tesirinde değildi. O belki halk sinemasının ilk denemelerinden biri olabilirdi.

AĞIT

Yönetmen: Yılmaz Güney. Senaryo Yılmaz Güney. Görüntü yönetmeni Gani Turanlı. Oyuncular: Yılmaz Güney, Selmin Hürmeriç, Hayati Hamzaoğlu. Renkli Güney Film yapımı. 1971 Altın Koza Film Festivali birincisi.

KURTULUŞ SAVAŞI VE ATATÜRK'LE İLGİLİ FİLİMLER

Cumhuriyetin Kuruluşunun 50. yıldönümü dolayısıyla Sinematek'in düzenlediği kasım ayı gösterileri arasında yer alacak olan Atatürk ve Kurtuluş savaşı ile ilgili filimler bazı özellikler taşımaktadır. Programda yer alan iki filim de, aynı konuda daha önce yapılmış filimler gibi «kurgu filimleri»dir. Yani o yıllarda çekilmiş belgesel filimlerin bir araya getirilmesiyle düzenlenmiştir. Bu belgesel filimlerin korunduğu en önemli kaynak ise, ülkemizin ilk filim yapım kuruluşları ola MOSD (Merkez Ordu Sinema Dairesi - 1915) ve MGC (Malûl Gaziler Cemiyeti) den bir çok filmi devralmış bulunan Ordu Foto - Film Merkezi'dir. Bu merkezin arşivlerinde, Sinematek Derneği görevlilerinin sinema tarihçisi Sn. Nijat Özön'le birlikte yaptıkları araştırmalara göre 100'den fazla belgesel özellik taşıyan filim bulunmaktadır. İşte bütün bir Cumhuriyet dönemi boyunca Kurtuluş Savaşı ve Atatürk hakkında yapılmış bulunan birçok filim, hep bu kaynağın dilimlerinin araya birkaç yabancı kaynaklı filim, belge karıştırılarak yeniden bir araya getirilmesinden ibarettir. Cumhuriyet dönemi ile ilgili ikinci önemli kaynak ise ünlü Sovyet yönetmeni Sergey Yutkeviç'in, bizzat Atatürk'ün isteğiyle çevirdiği değerli belge filmi «TÜRKİYENİN KALBİ ANKARA»dır. Bu filimden bazı bölümler de sözünü ettiğimiz kurgu filimlerinin bazılarında kullanılmıştır.

Sinematek'in bu kez sunduğu filimler de gene benzer özellikler taşımaktadır. Ancak Kunt Tulgar'ın imzasını taşıyan «ATATÜRK» adlı filim kullandığı malzemenin çeşitliliği ve arada, bugüne kadar hiç rastlanmamış bazı bölümlere yer vermesi bakımından ilginç özellikler taşımaktadır. Elli yıl öncesinin İstanbul(una dair ilginç görüntülerin yer aldığı filimde, Atatürk'le ilgili bazı çekimlere de,

öbür kurgu dilimlerinden farklı olarak uzun uzun yer verilmiş, hiç olmazsa böylece bir araya getirilen tek tek filimlerin bütünlüğü fazla bozulmamıştır.

Bu tek tek filimler arasında özellikle ilk Türk sinema sanatçısı Fuat Uzkınay'ın çektikleri, sinemaseverler için özel bir önem taşımaktadır. Kunt Tulgar'ın «ATATÜRK»ünde bir çoğu, Basın Yayın'ın Atatürk'ünde ise daha azı görülen bu filimler aynı zamanda elde bulunan en eski Türk filimleridir. Hepsi de Uzkınay çekimi olan bu değerli belgelerden birkaçını sayalım:

ANAFARTALAR MUHAREBESİNDE İTİLAF ORDULARININ PÜSKÜRTÜLMESİ / UZKINAY / 1915

ÇANAKKALE MUHAREBELERİ / UZKINAY / 1916

ALMAN İMPARATORUNUN DERSAADETE GELİŞİ / UZKINAY / 1917

SULTAN REŞAT'IN CENAZE MERASİMİ / 1918

VAHİDETTİN'İN BİAT MERASİMİ / UZKINAY / 1918

VAHİDETTİN'İN KILIÇ ALAYI / UZKINAY / 1918

FATİHTE İZMİR İÇİN MİTİNG / UZKINAY / 1919

İZMİR ZAFERİ (İSTİKLÂL) / UZKINAY / 1922 - 1942

KLASİK FİLİMLER VE TÜRK DUBLAJCILARI

MAYERLİNG

Yönetmen: Anatole Litvak. Oyuncular: Charles Boyer, Daniel Darrieux. Fransız filimi, yapım yılı: 1936. Türkçe.

1902 yılında Kiev'de doğan Anatole Litvak ilk ürünlerini Leningrad'da vermiştir. Daha sonra Almanya'ya göç etmiş, 1933-36 yılları arasında orada senaryo yazarı olarak çalışmış; Paris ve Londra'ya geçerek çeşitli filimler yapmıştır. Bu yıllara ait belli başlı ürünleri arasında «Mayerling'in de önemli bir yeri vardır. «Mayerling» olayı yakınlarda Terence Young tarafından tekrar sinemaya aktarılmıştır.

MAVİ MELEK

Yönetmen: Josef Von Sternberg. Senaryo: Carl Zuckmayer. (Heinrick Mann'in «Profesör Unrath» adlı romanından.) Rotağraf: Gunther Rittau, Hans Schneeberger. Dekor: Otto Hunte, Emil Hassler. Müzik: Friederick Hollander. Oyuncular: Emil Jannings, Marlene Dietrich. Yapım yılı: 1930

Josef Von Sterberg'in, Heinrich Mann.ın romanından oldukça serbest bir biçimde uyarladığı Mavi Melek bütün dünyada ilgiyle karşılandı. Bu ilginin bir kısmını Marlene Dietrich yaratıyordu; Dietrich'in canlandırdığı Lola-lola yeni bir seks simgesi oldu. Öteyandan filimin sadizme dayanan çeşitli sahneleri, seyircileri çokça etkiledi. Sternberg küçük burjuva ahlâk kurallarını alabildiğine eleştirerek büyük bir başarıya ulaşıyordu: Örnekse filim boyu kilise saati, dürüstlük ve doğruluk üzerine bir popüler şarkının ezgisini sürekli biçimde çalarak, bu tür kavramların hikâyeyle uyuşmazlığını sergiler. Mavi Melek, Almanya'daki orta tabaka aydınının inançlarını, gelenek ve göreneğe dayanan yaşama biçimini yermesiyle döneminde başlı başına bir olay olmuştur. Sternberg, çizdiği insan tipleriyle bir kaç yıl sonra boy gösterecek azgın faşizmin iğrenç amaçlarının haberciliğini yapmaktadır.

Sinematek Mavi Melek filiminin dünyada ve ülkemizde yapılan öteki uyarlamalarını da birlikte sunarak Sternberg'in ürünüyle kıyaslama olanağını üyelerine sağlamak amacıyla, Edward Dmytryk'in yönettiği ikinci «**MAVİ MELEK**» (May Britt ve Curd Jurgens), Muhsin Ertuğrul'un uyarlaması «Şehvet Kurbanı» (M. Ertuğrul ve Cahide Sonku) ve yine bir Türk yönetmeninin, Nejat Saydam'ın «Şehvet Kurbanı» nı toplu olarak sunmaktadır.

DİRİLİŞ

«We Live Again». Yönetmen: Rouben Mamoulian. Senaryo: Leon Tolstoy'un romanından; Maxvell Anderson, Leonard Praskins, Preston Sturges. Görüntü yönetmeni: Gregg Toland. Müzik: Alfred Newman. Oyuncular: Anna Sten, Fredric March, Jane Baxter. Süresi: 84 dakika. Yapım yılı: 1934. Amerikan filimi.

V. ALTİN KOZA FİLİM FESTİVALİ

Sinematek Derneği geçen yıllarda olduğu gibi, bu yılda, ülkemizde düzenlenen iki filim fevtivali içinde en ciddisi olarak kabul edi-

len Adana Altın Koza Filim Festivali'ne katılan filimleri üyelerine gösterecektir. Göksal Kortay, Prof. Sadi Öziş, Birim Bozok, Kâmi Suveren, Erol Aktı, Mustafa Kaya, Hilmi Kürklü'den kurulu ön jüri'nin seçtiği on filim şunlardır:

CANIM KARDEŞİM / ERTEM EĞİLMEZ / ARZU FİLM
MAHPUS / NEJAT SAYDAM / ACAR FİLM
CEMO / ATIF YILMAZ / AKÜN FİLM
GELİN / LÜTFİ AKAD / ERMAN FİLM
FATMA BACI / HALİT REFİĞ / ERMAN FİLM
UTANÇ / ATIF YILMAZ / AKÜN FİLM
LÖNÜŞ / TÜRKÂN ŞORAY / AKÜN FİLM
TOPRAK ANA / MEMDUH ÜN / UĞUR FİLM
AĞRI DAĞININ GAZABI / ZEKİ ÖKTEN / BARLIK FİLM
İBLİS / YILMAZ DURU / İRFAN FİLM

Yukarıda saydığımız bu on filim, Dernek salonunda Kasım ayı içinde gösterilecektir.

ÇAĞDAŞ SİNEMA ÜRÜNLERİ

«SOLARİS»

Yönetmen: Andrei Tarkovski. Kamera: Vadim Yusov. Oyuncular: Natalya Bondarçuk, Donatas Benionis, Nikolai Grinko, Yuri Yarvet, Vladislev Dvorzetsky, Anatoly Solonitsyn. Senaryo: Andrei Tarkovski. Renkli, sinemaskop. SSCB yapımı. Yapım yılı: 1972

Psikolog Kris Kelvin dünyamızdan çok uzaktaki Solaris gezegeninin çevresindeki uzay istasyonunun durumunu araştırmak için görevlendirilir. İstasyondaki 85 kişilik mürettebattan yalnızca üçü sağ kalmıştır. Kelvin dünyadaki son gününü babasının evinde geçirir. Aynı gün daha önce Solaris'i inceleyen Burton ziyaretine gelir. Burton, Solaris hakkında geniş açıklamalarda bulunur. Gezegene gidenlerde oluşabilecek psikolojik etkilere ilişkin ipuçları verir.

Kelvin, Solaris'e geldiğinde arkadaşı Gibaryan'ın (kumandan) iki mürettebatı yardımsız bırakarak intihar ettiğini öğrenir. Öteki iki kişiden sibernetik uzmanı Snauth kendini içkiye vermiştir; doğabilimci Sartorius ise gizlilik içinde deneylerini sürdürmektedir. Kelvin bir zaman sonra gezegendeki sırrı çözer: Solaris üzerinde yaşayan insanların hayalleri somutlaşmaktadır! Şöyle ki, Kelvin'in on yıl önce ilgisizliği yüzünden intihar eden karısı artık yanıbaşındadır. Ilkönce «misafir»inden kurtulmaya çalışır Kelvin. Ancak Solaris'teki bu tür yaratıkların gerçek insan niteliklerine sahip olmayan nötr varlıklar olduğunu anlayınca karısı Hari'ye karşı koruyucu bir tavır alır. Hari, zamanla gerçek varlığının imkânsızlığını kavrayarak yeniden intihara kalkışır. Kelvin sinir buhranı geçirir. Sartorius, Kelvin'in «encephalogram»ını gezegen üzerine ışınlamaya karar verir. Sonuçta «misafirler» kaybolur, ve Solaris denizinde adalar oluşmaya başlar. Kelvin çocukluk anılarının karmakarışık biçimde çevresinde dönendiğini görür ve dünyaya dönmenin gereksizliğini anlar.

Tarkovsky'nin yukarıda konusunu özetlemeye çalıştığımız filimi Solaris, 1972'de Cannes filim festivalinde gösterilmiş ve büyük ilgi görmüştür. Çeşitli sinema yazarları tarafından Kubrick'in «2001» filimiyle karşılaştırılan ve tartışmalara yol açan Solaris'in kameramanlığını ünlü Rus görüntü yönetmenlerinden Vadim Yusov yapmıştır. Yusov, Tarkovsky'nin önceki fllimlerinden «İvan'ın Çocukluğu» ve «Andrev Rublyov» un da görüntü yönetmenidir.

«2001» filimlnin de bu sezon sinemalarda gösterileceği düşünülürse Türk sinemaseverlerinin de Tarkovsky ve Kubric'in yapıtları üzerine yapılan tartışmaları izleyeceği söylenebilir.

SAMAN ATEŞİ

«Strohfeuer». Yönetmen: Volker Schlöndorff. Senaryo: Schlöndorff - M. Trotta. Görüntü yönetmeni: Sven Nykvist. Kurgu: Suzanne Baron. Ar Direktör: Nicos Perakis. Kareografi: William Milie. Müzik: Stanley Myers. Oyuncular: Margarethe Von Trotta, Friedhelm Ptok, Martin Lüttge, Renkli, 1972 yılı yapımı Alman filimi.

Konu: Filmin senaryosu, baş rolü oynayan von Trotta tarafından yazılmıştır. Bu filim otuz yaşında, kocasından boşanmış, tek başına sorunlarını çözmeye çalışan, ama güçlüklerle karşılaşan bir kadının öyküsü anlatılır. Kadınların sözü edilen «kadın haklarını» elde edebilmeleri hiç de kolay değildir.

Öykünün kahramanı Elisabeth, evliliğinden kaçtıktan sonra özgür olduğunu sanır. Bu zamana kadar yalnızca «ev kadınlığı» yapmıştır.. Evine ve ailesine bağlı kalmış; herkes-

ten uzakta toplumun ötesinde, aileye tabi olarak yaşamıştır. Yeni elde ettiği özgürlüğü içinde en renkli bekleyişler vardır: Kendi kendine yetecek, bağımsız olacak, kapalı çevrenin dışında sosyal ilişkiler kuracak, uğraşmaya değer bir iş sahibi olacaktır... Bu düşlerle iş aramaya çıkar. Ama umduklarını gerçekleştirebilecek bir iş yoktur. Otuz yaşına gelmiş, evliliğinden önce yeterli bir eğitim görmemiş, üstelik evliliği süresince daha önce öğrendiği yabancı dil ve daktilo yazmayı unutmuş biri için özlediği işi bulmak kolay değildir. Dört yaşında bir oğlu da olan Elisabeth, çocuğunu sevmekte ve onu kendisi yetiştirmek istemektedir, böylece kendisi gibi çocuk sahibi olup da, evli olmayan bir arkadaşıyla biraraya gelir. İşinin ona veremediği boşalımı, bir çocukluk düşünde aramaya çalışır: Step yapmayı öğrenir - «Fred Astaire ve Ginger Rogers» gibi..., şarkı söylemeyi de öğrenir - «müzikal şarkılar». Ama Elisabeth artık çocuk değildir. Öğretmenleri ona düşlerini gerçekleştirebilmesi için, daha erken başlamış olması gerektiğini söylerler. Elisabeth'in kadın hakları alanında giriştiği deney, ikinci evlilikle son bulur.
Yönetmen Schlöndorff karısı M. Von Trotta ile birlikte yazdığı senaryoda, burjuva sınıfının bir sorununu ele almaktadır. Margerethe Von Trotta başdolde sevimli bir doğallık içindedir. Filmin kameramanlığını uzun süre İsveç'li yönetmen İngmar Bergman'la çalışmış olan Sven Nykvist yapmış ve optik açıdan büyük bir başarı sağlamıştır.

BEYAZ İÇİNDE OLUP BİTENLER

«Happening in Weis». Yönetmen: Gunter Sachs. Senaryo: Gunter Sachs. Görüntü yönetmenleri: Konrad Kotowski, Gunter Sachs. Yapım yılı: 1968. 48 dakika
Filim bu yüzyılın başlangıcında kayak kayanları gösteren tarihi görüntülerle başlar. Resimlerde göz alabildiğine alanlar, hemen hemen boştur, ancak bir iki sporcu görünür. Ardından perspektif değişir. Hınca hınç dolu bir kış sporları merkezinin renkli görüntüleri verilir. Kayak yapmak isteyenler burayı doldurmuştur. Rejisör Sachs, ara sıra gene tarihi görüntülere döner; özellikle eğildiği kişiler kayakçılardan Tom Leroy, Luggi Leither, Roger Staub, Nino Bibbia ve birkaç diğer kayakçının hareketleri, teknik oyunlarla, yavaş çekimle eylenceli bir biçimde yabancılaşmanın yansıması amacıyla verilir. Kamera bir keresinde, kayakla atlayış yapan bir sporcunun göğsüne raptedilmiştir, böylece seyirci de, kayak uçuşunu birlikte yaşar. Filimde su kayağı ve (gene tarihi görüntülerle birlikte) kızak kayanlar da gösterilir.

Filimden anlaşılan, Günter Sachs'ın Alman halkına kayak sporunun güzelliğini gösterme amacını tanımak istediğidir. Filim hiç bir espriye erişememiş, yalnızca «güzel» kartpostal niteliğinde kalmıştır.

1969 yılı 16470 sayılı «Filmdienst» dergisinde Günther Pflaum bu filim üzerine şöyle yazmaktadır: «Almanya'nın playboy'u Günter Sachs kendisini önemli işler yapmaya zorunlu hissetmektedir: Kâğıtlara renk vermektedir... Tam anlamıyla bir karmaşıklık yaratıp, kötü bir müzikle filmin kurgusunu yapmaktadır. Durmadan aynı motifler görünmekte, ara sıra zaman değişmektedir. Günter Sachs kendisini adeta bir sanatçı görmekte ve filmin kurgusunda kendine göre bir dünyanın montajını yapmaya çalışmaktadır: Kayak kayanlar, güney denizinde kayanlarla, kızak yapanlar, sekiz kişinin kürek çektiği sandallarla arka arkaya monte edilmektedir. Böyle bir filim yapmak herkesin harcı değildir. Seyirciler sinema bileti satın alıp, hiç değilse bu nimetleri perdede görmek istiyor - ve böyle yaparak parası dolayısıyla gıpta ettikleri Sachs'a para yardımı yapmış oluyorlar. Daha kötü bir propaganda filminin yapılabileceğini sanmıyorum.»

GALERİ TİYATROSU

●

BU AKŞAM

LOLA BLAU

●

MÜZİKAL OYUN 2 BÖLÜM

●

YAZAN VE MÜZİK: G. KREİSLER

●

Kentimizde yeni bir tiyatro, yeni ve değişik bir oyunla pek yakında perdelerini açacak. G. Kreisler'in yazıp müziklerini yaptığı bu oyun Hitler rejiminin yani faşizmin dünyayı kana buladığı yıllarda, Viyana da küçük bir tiyatro-kabare oyuncusu olan Lela Blau'n öyküsüdür. Zeliha Berksoy Aktuna'nın oynadığı bu oyunun çevirisini Tezer Kıral yapmıştır. Müzik sözlerini A. Kadir ve Ahmet Yürür'ün yeniden yazdığı oyunu Yurdaer Erşan sahneye koymaktadır. Metin Deniz'in dekorlarını yaptığı, Hitler dönemine ait belgesel filim, slayt ve müziklerle beslenen oyun izlenincede görüleceği gibi değişik bir kabare türüdür. Aralık ayından itibaren her hafta cumartesi, pazar pazartesi salı günleri 21.30 da ve gene pazartesi günü 18.30 da olmak üzere beş defa Sinematek salonunda oynanacaktır.

TÜRK SİNEMATEK DERNEĞİ KASIM AYI PROGRAMI

DİKKAT! Aşağıda belirtilen gün ve saatler dışında filim gösterisi yoktur. Duyrulur.

1 K. Perşemeb	14.00 / **Bir Millet Uyanıyor** / M. Ertuğrul 16.30 / **Susuz yaz** / Metin Erksan 19.00 / **Bir Millet Uyanıyor** / M. Ertuhrul 21.30 / **Susuz Yaz** / Metin Erksan
2 Cuma	14.00 / **Taş Parçası** / Faruk Kenç 16.30 / **Şehvet Kurbanı** / M. Ertuğrul 19.00 / **Taş Parçası** / Faruk Kenç
3 Cumartesi	14.00 / **Şehvet Kurbanı** / M. Ertuğrul 16.30 / **Ağıt** / Yılmaz Güney 19.00 / **Ağıt** / Yılmaz Güney
6 Salı	14.00 / **Beyaz İçinde Olup Bitenler** / Gunter Sachs / Almanya 16.30 / **Beyaz İçinde Olup Bitenler** / Gunter Sachs / Almanya 19.00 / **Şehvet Kurbanı** / M. Ertuğrul
7 Çarşamba	14.00 / **Diriliş** / Rouben Mamolian / 1934 / ABD 16.30 / **Taş Parçası** / Faruk Kenç 21.30 / **Diriliş** / Rouben Mamolian / 1834 / ABD
8 Perşembe	14.00 / **Susuz Yaz** / Metin Erksan 16.30 / **Diriliş** / Rouben Mamolian / 1934 / ABD 19.00 / **Susuz Yaz** / Metin Erksan 21.30 / **Diriliş** / Rouben Mamolian / 1934 / ABD
9 Cuma	14.00 / **Ağıt** / Yılmaz Güney 16.30 / **Mahpus** / Nejat Saydam / Altın Koza Filimleri 19.00 / «**Gece Gelen Yabancı**» / Laslo Benedek / İlk Gösteri
10 Cumartesi	14.00 / **ATATÜRK** I / Basın Yayın 16.30 / **ATATÜRK** I / Basın Yayın 19.00 / **ATATÜRK** I / Basın Yayın
13 Salı	14.00 / **ATATÜRK** II / Kunt Tulgar 16.30 / **ATATÜRK** II Kunt Tulgar 19.00 / **Mavi Melek** / Josef Von Sternberg

14 Çarşamba	14.00 / **Mavi Melek** / Josef Von Sternberg 16.30 / **Mavi Melek** / Josef Von Sternberg 21.30 / **Mayerling** / Anatole Litvak
15 Perşembe	14.00 / **Mayerling** / Anatole Litvak 16.30 / **Mayerling** / Anotele Litvak 19.00 / «**Büyük Vurgun**» / Richard Brooks / The Dollars / İlk Gösteri 21.30 / **Cemo** / Altın Koza filimleri / Atıf Yılmaz
16 Cuma	14.00 / **Hudutların Kanunu** / Lütfi Akad / 1966 16.30 / **Hudutların Kanunu** / Lütfi Akad / 1966 19.00 / **Utanç** / Altın Koza filimleri / Atıf Yılmaz
17 Cumartesi	14.00 / **Hudutların Kanunu** / Lütfi Akad / 1966 16.30 / **Dönüş** / Altın Koza filimleri / Türkân Şoray 19.00 / «**Büyük Macera**» / Lewis Gilbert / İlk gösteri / «Adventurers»
18 Pazar	14.00 / **Çocuk filimleri**
20 Salı	14.00 / **Saman Ateşi** / Volker Schlöndorff 16.30 / **Saman Ateşi** / Volker Schlöndorff 19.00 / **Saman Ateşi** / Volker Schlöndorff
21 Çarşamba	14.00 / **Saman Ateşi** / Volker Schlöndorff 16.30 / **Saman Ateşi** / Volker Schlöndorff 21.30 / **Saman Ateşi** / Volker Schlöndorff
22 Perşembe	14.00 / **Solaris** / Andrei Tarkovsy / 1972 SSCB 16.30 / **Solaris** / Andrei Tarkovsy / 1972 / SSCB 19.00 / **Bir Millet Uyanıyor** / M. Ertuğrul 21.30 / **Bir Millet Uyanıyor** / M. Ertuhrul
23 Cuma	14.00 / **Susuz Yaz** / Metin Erksan 16.30 / **Solaris** / Andrei Tarkovsy / 1972 / SSCB 19.00 / **Solariz** / Andrei Tarkovsy / 1972 / SSCB
24 Cumartesi	14.00 / **Solaris** / Andrei Tarkovsy / 1972 / SSCB 16.30 / **Solaris** / Andrei Tarkovsy / 1972 / SSCB 19.00 / **Gelin** / Altın Koza filimleri / Lütfi Akad
25 Pazar	14.00 / **Çocuk Filimleri**

27 Salı	14.00 / **Şehvet Kurbanı** / Faruk Kenç 16.30 / **Fatma Bacı** / Altın Koza Filimleri / Halit Refiğ 19.00 / **Ağrı Dağının Gazabı** / Altın Koza Filimleri / Zeki Ökten
28 Çarşamba	14.00 / **Bir Millet Uyanıyor** / M. Ertuğrul 16.30 / **İblis** / Altın Koza Filimleri / Yılmaz Duru 21.30 / **Bir Millet Uyanıyor** / M. Ertuğrul
29 Perşembe	14.00 / **Hudutların Kanunu** / Lütfi Akad 16.30 / **Canım Kardeşim** / Altın Koza Filimleri / Ertem Eğilmez 19.00 / **Hudutların Kanunu** / Lütfi Akad 21.30 / **Hudutların Kanunu** / Lütfi Akad
30 Cuma	14.00 / **Ağıt** / Yılmaz Güney 16.30 / **Ağıt** / Yılmaz Güney 19.00 / **Toprak Ana** / Altın Koz Filimleri / Memduh Ün
1 A. Cumartesi	14.00 / **Yirmi Saat** / Zeltan Fabri / Macaristan 16.30 / **Susuz Yaz** / Yılmaz Duru / (İkinci yapım) 19.00 / **Yirmi Saat** / Zeltan Fabri / Macaristan

KONFERANSLAR : 21 Kasım Çarşamba saat 19.00 / Elli Yılın Türk Dublajı / Konuşmacı: Ziya Metin
SERGİ : 15-30 Kasım / Ellinci Yılda Türk Sineması (Fotoğraflar, belgeler, afişler)

GERÇEK SİNEMA

2. Sayısı Dolgun Bir İçerikle Çıktı.

Filistin Sinemacılarının Bildirisi...

Nazi Sineması Ve Propoganda...

Siyasal Sinema Ve Seyirci...

2001 Üzerine...

Fotoğraf Üzerine Yazılar,

Filim eleştirileri.

«SEYİRLİK OYUN» SİNEMATEK'TE...

Geçen sezon amatör heyecan, güçle bir araya gelen, bir avuç sanatçıdan oluşan, izlediğimiz «Ali'nin Öyküsü» adlı, sekiz Türk hikâyesinden yola çıkılarak gerçekleştirilmiş yapıtı ile pantomimde etkin, başarılı ve örnek bir sergilemeye giden Taner Barlas Pantomim Tiyatrosu bu yaz derneğimizde açtığı kursla genişledi, eğitsel çalışmalarının yanı sıra sürdürdüğü araştırmalarla daha bir sağlamlık daha bir güçlülük kazandı. Bu eğitsel ve araştırmacı çalışmalar «SEYİRLİK OYUN» adlı yapıtlarında bütünleşti.

Bu sezon derneğimizin bir yan faaliyeti olarak, derneğimiz salonunda oyunlarını sürdürecek olan, Taner Barlas Pantomim Tiyatrosu geniş kadrosu ile ilk olarak, zengin folklör ve gösteri sanatlarımızdan yararlanarak oluşturulan «Seyirlik Oyun» adlı tek bölümlük bir oyun sergiliyor.

«Seyirlik Oyun», klasik pantomimin hem biçimsel kurallarından uzak hem de öz olarak, ülkemizin sorunlarını yansıtıyor. Bu yönleri ile denilebilirki «SEYİRLİK OYUN» pantomim'e yeni boyutlar getiriyor ve topluluk ülkemizde ilk kez öz ve biçimiyle bizden bir pantomimi gerçekleştirmeye çalışıyor. Avrupa taklitçiliğinden kurtulup, ülkemizin zengin halk gösteri gelenekleri ve folklöründen yararlanılarak, halka halkın dili ile seslenmeyi, halkla bütünleşmeyi amaçlıyan toplulukta şu sanatçılar var... Belkıs Torfilli, Fersa Acar, Naciye Özal, Levent Beşkardeş, Cem Duygulu, Taner Barlas, Sedat Küçükay, Halil Eralp. Taner Barlas Pantomim Tiyatrosu, Pazar: 18,30, Cuma: 21,30 Derneğimiz salonunda...

dünya listelerinde yarışan filmler
sunar film'le altın yılınızı yaşayın...
İŞLETMELERİMİZ
ANKARA BÖLGESİ
ERNE FILM
Mudafaa Cad. No. 10 C Kızılay ANKARA
Telefon: 12 21 57 Telgraf Erne Film
İZMİR BÖLGESİ
EGE SUNAR FILM
Halitriya Bulvarı No. 30
Tel: 33 113 - İZMİR
ADANA BÖLGESİ
DOĞAN FILM
Ziya Paşa Bulvarı İlker Apt. No. 68
Telefon: 38 39 - 58 75 ADANA
KARADENİZ BÖLGESİ
HISAR FILM
Gazi Caddesi Göncü İshanı
Tel: 28 49 SAMSUN
SUNAR FiLM
1973_74 YILININ EN GÜÇLÜ LİSTESİ İLE YARIŞMAYA HAZIRIZ
sunar film'le altın yılınızı yaşayın...
komedi...
aşk...
seks...
DILLINGER
GANGSTERLER KRALI
YÖNT: JOHN MILIUS
WARREN OATES
Clori Leachman
Ben Johnson
STAD DELİLERİ
YÖNT: CLAUDE ZIDI
LES CHARLOTS
Martine Kelly — Gerard Croce
DEVLERİN YARISI
And hope to die
YÖNT: RENE CLEMENT
J. LOUIS TRINTIGNANT
ROBERT RYAN
Lea Massari
Aldo Ray
kanlı balta
Who slew auntie Roo?
YÖNT: CURTIS HARRINGTON
MARK LESTER
SHELLEY WINTERS
Ralph Richardson
harlem'in babası
Godfather of Harlem
YÖNT: LARRY COHEN
HAIL CEASAR
Fred Williamson
sen ve ben
Cesar et Rosalie
YÖNT: CLAUDE SAUTET
YVES MONTAND
ROMY SCHNEIDER
Samy Frey
siyah şeytan
Jim Brown is slaughter
YÖNT: GORDON DOUGLAS
JIM BROWN
Richard Williams
Gloria Hendry
YÖNT: CLIFF OWEN
9 yüzlü hafiye
Ooh. You are awful, but I like you.
Dick Emery
Derren Nesbitt
Ronald Fraser
BEKLENEN ADAM
The expected man
YÖNT: MICHELE LUPO
KIRK DOUGLAS
GIULIANO GEMMA
Florinda Bolkan
macera...
heyecan...
korku...
SUNAR FiLM
İPEK ŞOK İPEK HAN KAT: BEYOĞLU İSTANBUL TEL: 443203 - 453365 TELGRAF ADRES: SUNARFILM İSTANBUL

Türkiye'nin en güçlü filimcilik ve sinemacılık kuruluşu

sinevizyon

FILMCILIK VE SINEMACILIK SAN. A.Ş.

1973 - 1974 sinema sezonunda

abc *La Brèle* filimlerini sunar.

POSEYDON MACERASI
POSEIDON ADVENTURE
yönetmen: RONALD NEAME
Gene Hackman
Ernest Borgnine

AMANSIZ MÜCADELE
L'HERITIER
yönetmen: PHILIPPE LABRO
Jean Paul Belmondo
Carla Gravina

AL KAPON VE ORTAĞI
AL CAPONE AND COMPANY
yönetmen: E. B. CLUTCHER
Giuliano Gemma
Bud Spencer

ÖLÜM TRENİ
EMPEROR OF THE NORTH POLE
yönetmen: ROBERT ALDRICH
Lee Marvin
Ernest Borgnine

BİR ADAM ÖLECEK
THE OUTSIDE MAN
yönetmen: JACQUES DERAY
Jean Louis Trintignant
Ann Margret

SUİKAST
LE COMPLOT
yönetmen: RENE GAINVILLE
Michel Bouquet
Marina Vlady

DİŞİ ŞEYTANLAR
LES CRAPULES
yönetmen: GEORGES LAUTNER
Annie Girardot
Monica Vitti

CHE GUEVARA
CHE
yönetmen:
RICHARD FLEISCHER
Omar Sharif. Jack Palance

SAHTE KİBARLAR
THE DISCREET CHARM OF THE BOURGEOISIE
yönetmen: LUIS BUNUEL
F.Rey . Delphine Seyrig

ÖLÜM TACİRİ
UN MEURTRE EST UN MEURTRE
yönetmen: ETIENNE PERRIER
J.C.Brialy . C.Spaak
Robert Hossein

MAYMUNLAR CEHENNEMİNDE İSYAN
CONQUEST OF THE PLANET OF THE APES
yönetmen: J. LEE THOMPSON
Roddy McDowall. Don Murray

KARA MAFYA
MR. TROUBLEMAN
yönetmen: IVAN DIXON
Robert Hooks
Paul Winfield

YAŞAMA KAVGASI
SOUNDER
yönetmen: MARTIN RITT
Cicely Tyson
Paul Winfield

CEHENNEMDE İKİ ADAM
HELL IN THE PACIFIC
yönetmen: JOHN BOORMAN
Lee Marvin
Toshiro Mifune

SİNEVİZYON'UN ÇALIŞMA ALANLARI:

- Film ithal ve işletmeciliği
- Belgesel, Kültürel, Reklam, Canlı resim ve Televizyon filimleri yapımı, dağıtımı

ÖNEMLİ NOT: Sinevizyon'un Belge filimleri çeşitli Uluslarası ödüllere layık görülmüştür

- ABC Filmleri Türkiye işletmesi
- BATI FILM 1973-1974 filmleri İstanbul belge işletmesi
- Türkiye'nin en modern ve en güçlü sinema sanatı merkezi BEYOĞLU Fitaş ve Dünya, İZMİR İzmir Palas, ADANA Set, İSTANBUL Aksaray Güneş sinemaları işletmeciliği

KANLI AŞIKLAR
LES NOCES ROUGES
yönetmen: CLAUDE CHABROL
Michel Piccoli
Stephane Audran

VAHŞİ SÜRÜCÜ
JUNIOR BONNER
yönetmen: SAM PECKINPAH
Steve McQueen
Robert Preston

BEŞ DELİ ASKERDE
LES BIOASSES EN FOLIE
yönetmen: CLAUDE ZIDI
Jacques Dufilho
Mario Game

ASANSÖRDE ÜÇ MİLYAR
TROIS MILLIAROS SANS ASCENSEUR
yönetmen: ROGER PIGAUT
Serge Reggiani
Michel Bouquet

MARSİLYA'DA ŞENLİK
LA BELLE AFFAIRE
yönetmen: JACQUES BESNARD
Michel Serrault
Rosy Varte

KANLI ŞAKA
SLEUTH
yönetmen:
JOSEPH MANKIEWICZ
Laurence Olivier
Michael Caine

FRANSA OPERASYONU
KANUNUN KUVVETİ II
FRENCH CONNECTION II
yönetmen:
WILLIAM FRIEDKIN
Gene Hackman. Alain Delon

ÖLÜM MİSAFİRLERİ
LES INTRUS
yönetmen: SERGIO GOBBI
Charles Aznavour
Marie Christine
Raymond Pellegrin

ŞAŞKIN VE ÇAPKIN
HEARTBREAK KID
yönetmen: ELAINE MAY
Eddie Albert
Jeannie Berlin

GÖLDEKİ ESRAR
SALZBURG CONNECTION
yönetmen: LEE KATZIN
Barry Newman
Anna Karina

İBLİSİN KURBANLARI
THE OTHER
yönetmen: ROBERT MULLIGAN
Uta Hagen
Diana Muldaur

- Bu filimler Beyoğlu FİTAŞ, DÜNYA, YENİMELEK, Harbiye AS, Kadıköy EFES, ATLANTİK, Çemberlitaş SAFAK, İPEK, Aksaray GÜNEŞ, Bakırköy İNCİRLİ sinemalarında gösterilecektir.
- FİLİMLERİMİZİN TÜMÜ RENKLİ VE SİNEMASKOPTUR

- Sinevizyon Merkez Bürosu:
İstiklal Cad. No. 24 - 26
Fitaş ve Dünya Sinemaları üstü
Tel: 45 73 79 - 45 62 25 - 45 67 82
Beyoğlu / İstanbul

EFSANENİN SONU
WHEN THE LEGENDS DIE
yönetmen: STUART MILLAR
Richard Widmark
Frederic Farrest

CEHENNEM CANLARI
LA CLOCHE DE L'ENFER
yönetmen: D. CLAUDIO GUERIN HILL
Renaud Verley
Viveca Lindford

SİCİLYALININ DÖNÜŞÜ
LE FILS
yönetmen:
PIERRE GRANIER-DEFERRE
Yves Montand. Iea Massari